



Provincie Noord-Holland  
T.a.v. Mevrouw Anja Ooms  
Postbus 3007  
2001 DA HAARLEM

VERZONDEN 05 JUNI 2019

Hoorn, 5 juni 2019

Zaaknummer : RUD.282975  
Behandelaar : de heer H. Miedema  
Betreft : Wijziging besluit Wnb Natura 2000-gebieden  
Locatie : Markermeer en IJmeer

Geachte mevrouw Ooms,

U heeft per e-mail van 21 mei 2019 namens de provincie Noord-Holland en de gemeenten Hoorn, Koggenland, Waterland, Edam-Volendam, Amsterdam, Gooise Meren en Almere een verzoek ingediend bij de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (verder: RUD NHN) om de vergunning Wnb van 29 juni 2018 met kenmerk RUD.250204 (zie bijlage 1) voor het maaien van maximaal 681 hectare langstelige waterplanten (doorgroeid fonteinkruid en evt. schedefonteinkruid) op diverse locaties in het gebied Markermeer & IJmeer in 2018 en 2019, te wijzigen. Dit verzoek is door ons ontvangen op 21 mei 2019 en geregistreerd onder zaaknummer RUD.282975.

#### **Verzoek**

U geeft in de e-mail van 21 mei 2019 aan dat de vergunning Wnb van 29 juni 2018 met kenmerk RUD.250204 gewijzigd dient te worden. Het doel van de wijziging is dat het gemaaide gebied bij Almere Poort als vaargebied verbonden kan worden met het diepere gebied ten zuiden van de vaargeul.

Het verzoek is om het maaigebied Almere Poort van 175 ha uit de vergunning van 2018 te splitsen in: A: nieuwe maailocatie (45 ha) bij Pampus eiland en B: verkleinde maailocatie (130 ha) bij Almere Poort (zie de kaart in bijlage 2).

De twee maailocaties A en B liggen naast de vaargeul die loopt van de Hollandse Brug naar het eiland Pampus en zijn totaal exact 175 hectare en dus even groot als de totale locatie Almere Poort in 2018.

#### **Beoordeling verzoek**

Wij gaan akkoord met de voorgestelde wijziging van de van de genoemde vergunning. Het totale oppervlakte te maaien waterplanten wijzigt niet. In 2018 is er voor gekozen om niet te maaien bij Pampus-eiland omdat hier in het verleden regelmatig foeragerende visdieven zijn waargenomen en die zouden door de werkzaamheden verstoord kunnen worden. In recente jaren zijn verreweg de meeste visdieven verhuisd naar het broedgebied op de Marker Wadden. Dat is zo ver verwijderd van Pampus-eiland dat verstoring van foeragerende visdieven daar nauwelijks meer zal plaatsvinden.



### Besluit

De vergunning Wnb van 29 juni 2018 met kenmerk RUD.250204 voor het maaien van maximaal 681 hectare langstelige waterplanten (doorgroeid fonteinkruid en evt. schedefonteinkruid) op diverse locaties in het gebied Markermeer & IJmeer in 2018 en 2019 wordt als volgt gewijzigd:

**Huidige tekst:** De huidige tekst op pagina 2 van de vergunning luidt: "Er wordt een vergunning aangevraagd voor het maaien van waterplanten in drie gebieden: Hoorn (200 ha.), Volendam (125 ha.) en Almere Poort (175 ha.) en voor 7 routes: Muiden-Durgerdam (4 ha.), Durgerdam (9 ha.), Hoorn-Schardam-Warder (58 ha.), Uitdam (32 ha.), Volendam (50 ha.), Monnickendam-Marken (14 ha. en Marken (14 ha.)".

### Gewijzigde tekst:

Deze tekst wordt gewijzigd in: "Er wordt een vergunning aangevraagd voor het maaien van waterplanten in drie gebieden: Hoorn (200 ha.), Volendam (125 ha.), **Almere Poort (130 ha.) en Pampus-eiland (45 ha.)** en voor 7 routes: Muiden-Durgerdam (4 ha.), Durgerdam (9 ha.), Hoorn-Schardam-Warder (58 ha.), Uitdam (32 ha.), Volendam (50 ha.), Monnickendam-Marken (14 ha. en Marken (14 ha.)."

### Wijziging kaart:

De kaart in de bijlage op pagina 12 van de vergunning vervalt en wordt vervangen door de kaart in bijlage 2 bij dit besluit.

### Kennisgeving en rechtsbescherming

Van deze wijziging zal kennis worden gegeven middels de website van de RUD Noord-Holland Noord.

### Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de heer H. Miedema via 088-102 18 86 of [hmiedema@rudnhn.nl](mailto:hmiedema@rudnhn.nl). Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,  
namens dezen,

J.C.M. Blok  
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving a.i.  
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)

Binnenkort verandert onze naam in Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). Voor meer informatie zie [www.rudnhn.nl](http://www.rudnhn.nl).

### **Rechtsbescherming**

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar [www.rechtspraak.nl](http://www.rechtspraak.nl). Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

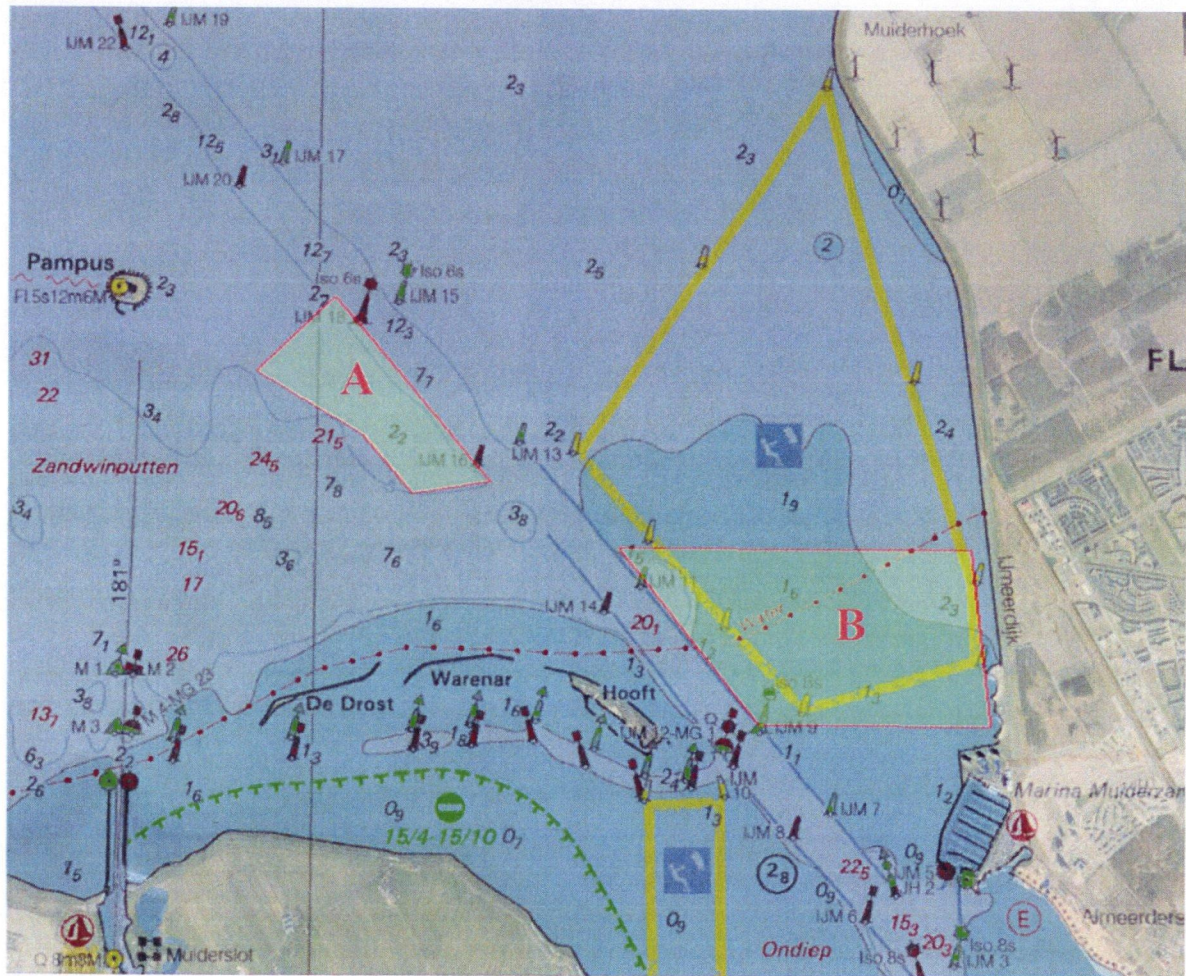
**Afschrift naar:**

- Gemeente Hoorn
- Gemeente Almere
- Gemeente Gooise Meren
- Gemeente Amsterdam
- Gemeente Waterland
- Gemeente Edam-Volendam
- Gemeente Koggenland
- Provincie Flevoland,
- Rijkswaterstaat,
- Afdeling Toezicht en Handhaving RUD NHN

**Bijlage 1.** Vergunning Wnb voor het maaien van waterplanten in Markermeer & IJmeer van 29 juni 2018 met kenmerk RUD.250204



A: Nieuw maaigebied (45 ha) bij Pampus eiland  
B: Gewijzigd maaigebied (130 ha) bij Muiderzand





Gemeente Hoorn  
T.a.v. dhr. J.P. Zigenhorn  
Postbus 603  
1620 AR HOORN

VERZONDEN 29 JUNI 2018

Hoorn, 28 juni 2018

Zaaknummer : RUD.250204  
Behandelaar : de heer H. Miedema  
Betreft : Wnb Vergunning artikel 2.7, tweede lid  
Locatie : Markermeer & IJmeer, Hoorn

Geachte heer Zigenhorn,

Hierbij ontvangt u een beschikking waarbij wij u een vergunning verlenen op grond van artikel 2.7, tweede lid Wet Natuurbescherming (hierna: Wnb) voor het jaarlijks maaien van maximaal 681 hectare langstelige waterplanten (doorgroeid fonteinkruid en evt. schedefonteinkruid) op diverse locaties in het gebied Markermeer & IJmeer in 2018 en 2019. Uw vergunningaanvraag heeft betrekking op het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Het gaat om het maaien van waterplanten op locaties waar aantoonbaar sprake is van overlast voor de watersportrecreatie en/of de veiligheid. Deze aanvraag is door ons ontvangen op 11 juni 2018. De ontvangst van deze aanvraag is door ons bevestigd bij brief van 12 juni 2018.

#### **Besluit**

Wij verlenen u hierbij een vergunning conform artikel 2.7, tweede lid Wnb voor het maaien van maximaal 681 ha waterplanten op diverse locaties in het gebied Markermeer & IJmeer. De beschrijving van het project in de aanvraag en eventuele bijlagen maken onderdeel uit van deze vergunning.

De vergunning is van kracht vanaf dagtekening en is geldig tot en met 31 augustus 2019.

#### **Inhoudsopgave**

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Voorschriften en beperkingen
- C. Wettelijk kader Wnb
- D. Inhoudelijke beoordeling aanvraag
- E. Cumulatieve effecten
- F. Slotoverwegingen
- G. Procedure en samenhangende besluiten
- H. Kennisgeving

#### **A. Onderwerp aanvraag**

De provincie Noord-Holland, de gemeenten Hoorn, Koggenland, Waterland, Edam-Volendam, Amsterdam, Gooise Meren en Almere en de watersportsector hebben gezamenlijk een voorstel uitgewerkt om de overlast van overmatige groei van waterplanten in het Markermeer en IJmeer voor waterrecreatie (zwemmers, surfers en boten) tegen te gaan. Men wil in 2018 en 2019 jaarlijks maximaal 681 hectare waterplanten maaien. De gemeente Hoorn treedt op als



aanvrager van de vergunning WnbG voor het project. Er wordt een vergunning aangevraagd voor het maaien van waterplanten in drie gebieden: Hoorn (200 ha.), Volendam (125 ha.) en Almere Poort (175 ha.) en voor 7 routes: Muiden-Durgerdam (4 ha.), Durgerdam (9 ha.), Hoorn-Schardam-Warder (58 ha.), Uitdam (32 ha.), Volendam (50 ha.), Monnickendam-Marken (14 ha.) en Marken (14 ha.). In 2018 wordt maximaal 524 ha gemaaid (zie de kaarten achterin dit besluit en de kaart in bijlage 1). Het maaien van de waterplanten zal plaatsvinden in 2018 en 2019 tussen 1 juli en 15 augustus.

## **B. Voorschriften en beperkingen**

Wij verbinden aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

### **Algemene voorschriften**

1. U als vergunninghouder dient ervoor zorg te dragen dat aan alle binnen de vergunde werkzaamheden werkzame personen, waaronder het personeel van derden, een toereikende schriftelijke instructie is verstrekt die is gericht op het voorkomen en uitsluiten van handelingen die tot gevolg (kunnen) hebben dat de aan de vergunning verbonden voorschriften niet worden nageleefd.
2. Er wordt slechts eenmaal per jaar gemaaid (juli/begin augustus) op de locaties zoals aangegeven op de kaarten in de passende beoordeling en de kaarten achterin dit besluit. Slechts in uitzonderingsgevallen wanneer na een warm voorjaar aantoonbaar sprake is van overlast gevende dichtheden waterplanten, kan ook al vanaf 1 juni gemaaid worden. De gegevens waaruit dit blijkt, dienen uiterlijk 1 week voorafgaand aan het maaien te worden toegezonden naar de RUD Noord-Holland Noord, Postbus 2095, 1620 EB, t.a.v. mevr. W. Dudink.
3. De te maaien locaties worden bepaald aan de hand van prioriteitsvolgorde van de gebieden die de grootste problemen voor de watersector opleveren. De aanvang van de werkzaamheden dient u uiterlijk een dag van tevoren te melden middels het meldingsformulier, dat via deze link is te downloaden:  
[https://www.rudnhn.nl/Wet\\_natuurbescherming/Gebiedsbescherming/Meldingsformulier\\_start\\_werkzaamheden](https://www.rudnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Gebiedsbescherming/Meldingsformulier_start_werkzaamheden)  
Hierbij dient aangeleverd te worden:
  - een overzichtelijke kaart met daarop duidelijk aangegeven de te maaien overlastlocaties, inclusief de oppervlakten van de te maaien waterplanten.
4. Er worden alleen velden met doorgroeid fonteinkruid en indien aanwezig schedefonteinkruid gemaaid. Kranswievelden dienen te worden gespaard.
5. Er wordt jaarlijks niet meer dan 681 hectare van de bovenstaande waterplanten gemaaid.
6. Het maaisel dient uit het gebied te worden afgevoerd.
7. De maaiwerkzaamheden dienen overeenkomstig de Handreiking Waterplanten Maaibeheer van Rijkswaterstaat (april 2012) te worden uitgevoerd, voor zover niet nader gespecificeerd in de voorschriften van deze vergunning.
8. Van opgetreden incidenten, waaronder verstaan worden alle gebeurtenissen waarbij onbedoeld schadelijke stoffen vrijkomen, dan wel waardoor anderszins schade aan het Natura 2000-gebied kan worden toegebracht en voor zover dit redelijkerwijs onder de verantwoordelijkheid valt van vergunninghouder, dient onverwijld melding te worden gedaan aan de RUD Noord-Holland Noord via [postbus@rudnhn.nl](mailto:postbus@rudnhn.nl), onder overlegging van alle relevante gegevens.
9. Na afloop van de maaiwerkzaamheden in 2019 dient er een evaluatie plaats te vinden, waarin wordt getoetst in hoeverre de aannames en conclusies, die zijn gedaan in de passende beoordeling die ten grondslag ligt aan dit besluit, legitiem zijn geweest; de resultaten van deze evaluatie dienen uiterlijk 31 december 2019 ter beschikking worden gesteld aan de RUD Noord-Holland Noord.

### **Specifieke voorschriften**

10. Er wordt alleen gemaaid op plaatsen met een diepte van minimaal 2 meter, met uitzondering van enkele kleine gebieden bij jachthavens.
11. Het maaien vindt plaats op minimaal 60 cm boven de waterbodem met uitzondering van die gedeeltes van de ondiepe delen waar voorliggende beschikking op ziet (voorschrift 10).

Het niet naleven van de voorschriften en beperkingen in deze vergunning kan, naast eventuele intrekking of wijziging van de vergunning, strafvervolgning tot gevolg hebben.



### **C. Wettelijk kader Wnb**

#### *Bevoegdheid tot vergunningverlening*

Op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb, in samenhang met artikel 2.7, tweede lid Wnb zijn Gedeputeerde Staten van de provincie met betrekking tot projecten of handelingen, tenzij anders bepaald, waar het project of de handeling wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, het bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb. In uitzondering hierop is de Minister van EZ bevoegd om te besluiten op een vergunningaanvraag die betrekking heeft op handelingen die zijn opgenomen in artikel 1.3 Besluit Natuurbescherming. Omdat de door u aangevraagde vergunning geen betrekking heeft op een zodanige activiteit, is ons College het bevoegd gezag voor de beslissing op uw aanvraag.

#### **Instemming**

De vergunningaanvraag heeft betrekking op een Natura 2000-gebied welke deels is gelegen in een andere provincie. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1.3, lid 3 van de Wnb is dit besluit tot stand gekomen in overeenstemming met de provincie Flevoland.

#### *Beoordeling aanvraag*

Op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb is een vergunning vereist voor het uitvoeren van projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten. Indien de wijziging en/of uitbreiding wel leidt tot een toename van effecten, dient de wijziging en/of uitbreiding passend te worden beoordeeld als bedoeld in artikel 2.8 Wnb.

#### *Beschermde gebieden*

De aanvraag heeft betrekking op het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

#### *Natuurlijke kenmerken van het gebied*

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase ([www.synbiosys.alterra.nl/natura2000](http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)).

### **D. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 4 stappen:

1. identificeren mogelijke negatieve effecten;
2. toets aan de instandhoudingsdoelstellingen;
3. bepalen van cumulatieve effecten vanwege de uitvoering van andere activiteiten.
4. noodzaak tot het nemen van mitigerende of andere maatregelen om eventuele negatieve effecten te beperken.

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

- Aanvraag WnbG Waterplanten maaien Markermeer en IJmeer, gemeente Hoorn, 7 juni 2018;
- Begeleidende brief bij aanvraag WnbG, gemeente Hoorn, 7 juni 2018;
- Aanvraagformulier WnbG met handtekening, gemeente Hoorn, 11 juni 2018;
- Passende Beoordeling Waterplanten maaien Markermeer en IJmeer, Tauw, 4 juni 2018;
- Aanvulling aanvraag WnbG Waterplanten maaien Markermeer en IJmeer per mail, provincie Noord-Holland, 15 juni 2018;
- Kaarten met locaties waar in 2018 waterplanten gemaaid gaan worden in Markermeer en IJmeer, gemeente Hoorn, 28 juni 2018.



Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008)
- Definitieve aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (Min E&L)
- Beheerplan Natura 2000 Markermeer en IJmeer, RWS 2018

#### *Identificeren mogelijke negatieve effecten.*

Effecten van het maaien van waterplanten kunnen divers zijn, maar zijn te verdelen in directe en indirecte effecten. Directe effecten als gevolg van maaiactiviteiten zijn bijvoorbeeld tijdelijke verstoring van watervogels als gevolg van de werkzaamheden, afname oppervlakte of kwaliteit van aanwezige waterplanten en/of aantasting van de waterbodem (slibopwerveling) en leefgebieden van aanwezige aquatische fauna (mosselen en vissen). Indirecte effecten zijn vooral gekoppeld aan waterkwaliteit in de vorm van een verstoorde nutriëntenhuishouding en uiteindelijk algenbloei.

#### *Toets aan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied*

##### Passende beoordeling

Wanneer een project niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied, dient de initiatiefnemer op grond van artikel 2.8, eerste lid Wnb passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied op te stellen.

##### Beheerplan

Voor elk Natura 2000-gebied moet een beheerplan worden opgesteld. Het beheerplan bevat gedetailleerde informatie over de aanwezigheid van natuurwaarden, de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de instandhoudingsmaatregelen die daartoe getroffen dienen te worden. Het beheerplan beschrijft daarnaast welke handelingen en ontwikkelingen het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Voor het Natura 2000 gebied 'Markermeer en IJmeer' is het beheerplan inmiddels vastgesteld. Wij hebben het beheerplan bij deze aanvraag betrokken.

##### Effecten op habitattypen

Doordat kranswieren alleen voorkomen langs de kust tussen Schardam en Warder, in de Gouwe en in de kustzone Muiden en omdat de kranswieren daar niet gemaaid worden en de voorwaarde dat verder uit de kust alleen gemaaid wordt op de diepte minimaal 60 cm van de waterbodem (zie voorschrift 11), worden de kranswieren niet blijvend aangetast. Het habitatype 'Kranswierwateren' ondervindt geen significant negatief effect door het maaien van het doorgroeid fonteinkruid en schedefonteinkruid.

Het habitatype 'Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden' komt vooral voor bij de kustzone Muiden, maar ook dicht langs de westkust van het Markermeer en IJmeer. Er worden geen waterplanten gemaaid in het habitatrictlijngebied bij Muiden; daarnaast mogen er geen waterplanten behorende tot dit habitatype gemaaid worden (zie voorschrift 4). Tot slot dient het maaisel verantwoord te worden afgevoerd, zodat vertroebeling van het water nabij de habitattypen wordt voorkomen. Het habitatype 'Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden' ondervindt daarom geen negatieve effecten van het maaien van jaarlijks maximaal 681 ha waterplanten in het Markermeer en IJmeer over de jaren 2018 en 2019.

##### Effecten op broedvogels

De aalscholver broedt in het Markermeer en IJmeer langs de Houtribdijk (nabij Trintelhaven; Rijkswaterstaat 2017). Broedpopulaties in de nabijheid, die ook afhankelijk zijn van het Markermeer en IJmeer (als foerageergebied) zijn te vinden in de Oostvaardersplassen, de Lepelaarsplassen en het Naardermeer. Het foerageergebied van de aalscholver bevindt zich in het IJsselmeer en aan de oostkant van het Markermeer.

De visdief heeft een behoorlijke broedpopulatie bij het naviduct van Enkhuizen en bij de Waterlandse kust (omgeving Kinselmeer), daarnaast is een kleine broedkolonie aanwezig langs de kust tussen Volendam en Hoorn (nabij Oosthuizen). Het aantal broedende visdieven in het Markermeer-IJmeer is sterk achteruitgegaan van 630 paren 2000-2004 naar ca. 255 in de huidige situatie (2009-2013). Dit aantal is sindsdien wel sterk toegenomen met ruim 1700



broedparen in 2017 vanwege een nieuwe broedlocatie op het proefmoeras Marker Wadden (bron: Natuurmonumenten).

Het maaien van waterplanten kan op de aalscholver en de visdief van invloed zijn via verstoring en afname van voedselbeschikbaarheid (vis). De aalscholver komt in het Markermeer en IJmeer in de periode 2000-2005 maar in lage aantallen voor<sup>1</sup>, de locatie is namelijk vrij ver van de broedgebieden en van het foerageergebied aan de oostkant van het Markermeer. Ook de visdief komt in lage aantallen in het gebied voor, maar broedkolonies zijn meer nabij. Beide broedvogels zijn vooral gevoelig voor verstoring rond het nest. In juli is de broedperiode van beide vogels voorbij (jan-mei voor de aalscholver en mei-juni voor de visdief<sup>2</sup>). Een enkele aalscholver en visdief kunnen dus in juli bij het foerageren door het maaien verstoord worden. Beide soorten zijn echter nauwelijks gevoelig voor verstoring tijdens het foerageren en worden vaak nabij varende boten gezien tijdens deze activiteiten. Het Markermeer & IJmeer en het aangrenzende IJsselmeergebied zijn verder groot genoeg om genoeg alternatief leef- en foerageergebied te bieden. Door te maaien volgens de maairegels van RWS (maaien vanaf 1 juli, 60 cm vanaf de bodem en maximaal 10% van het waterplantenareaal) is bovendien geen sprake van een voedselafname, omdat er op deze wijze voldoende opgroei- en leefgebied voor vis behouden blijft (RWS, 2012). De maatregel is daarbij tijdelijk. Negatieve effecten van de maaierwerkzaamheden op de broedvogels visdief en aalscholver zijn daarom uitgesloten.

#### Effecten op niet-broedvogels

Voor effecten op niet-broedvogels zijn twee zaken van belang:

1. de overlap in aanwezigheid van de betreffende soorten en de periode waarin het werk wordt uitgevoerd
2. de effecten van het maaien op de kwaliteit van het leefgebied van deze soorten

#### *1. Overlap in tijd en ruimte met de maaierwerkzaamheden*

Wat betreft de aanwezigheid van soorten, wordt het volgende opgemerkt:

Het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer is aangewezen voor de volgende niet-broedvogels: fuut, aalscholver, lepelaar, grauwe gans, brandgans, smient, krakeend, slobbeend, krooneend, tafeleend, kuifeend, toppereend, brilduiker, nonnetje, grote zaagbek, meerkoet, dwergmeeuw en de zwarte stern.

De krakeend, krooneend, tafeleend en meerkoet zijn (deels) waterplantenetters. De krooneend foerageert vooral op sterkranswier, wat niet gemaaid zal worden. De krakeend foerageert daarnaast op smalbladige fonteinkruiden. Deze zullen maar in een enkel geval gemaaid worden, omdat ze in zeer lage aantallen voorkomen in het Markermeer en IJmeer. Waterplanten in dit Natura 2000-gebied zijn vooral in bedekkingen boven 15% te vinden in de Gouwezee en bij IJburg, waar de waterplantenetters zich dan ook voornamelijk bevinden. Door de maairegels voor het maaien van vooral doorgroeid fonteinkruid en enig schedefonteinkruid wordt het areaal en de abundantie van deze waterplanten behouden, omdat zij slechts worden 'getopt' en niet uit het ecosysteem verwijderd. In september zijn de gemaaide planten weer op lengte en kunnen ze zich door ontwikkelen, terwijl de niet gemaaide planten doorgroeien. Er is dan een blijvende aanwezigheid van deze planten in het systeem gegarandeerd en geen sprake van afname van voedsel. Bovendien hebben de gemaaide waterplanten zich in september dan voldoende hersteld, wanneer de meeste watervogels arriveren om in ons land te overwinteren en te foerageren op de wortelstokken, knolletjes en bulbillen (RWS, 2012).

De aalscholver, fuut, grote zaagbek, nonnetje, dwergmeeuw en zwarte stern zijn viseters. Er is geen effect van het maaien op open water in gebied dieper dan 1,50 meter volgens de maairegels op de visstand (RWS, 2012). Ook blijft helder water, nodig voor zicht op prooi, behouden met de maairegels. Het nonnetje is een wintergast en wordt door het maaien in juli en augustus niet verstoord. Wel zal een enkele fuut en zwarte stern door de maaiboot verstoord kunnen worden. Het gebied biedt voldoende uitwijkmogelijkheden, waardoor er voldoende

<sup>1</sup> [www.natura2000ijsselmeergebied.nl](http://www.natura2000ijsselmeergebied.nl)

<sup>2</sup> [www.vogelbescherming.nl](http://www.vogelbescherming.nl)



alternatief leefgebied overblijft voor deze soorten. Significant negatieve effecten zijn daarom niet aan de orde.

Driehoeksmosselen zijn in dit gebied de voornaamste voedselbron van de kuifeend, brilduiker en toppereend. De tafeleend en meerkoet foerageren naast waterplanten ook op bodemfauna (benthos). Fonteinkruiden spelen een rol in de levenscyclus voor mosselen en voor (jonge) vis. In de voedselketen kan dit doorwerken naar de beschermde watervogels die foerageren op driehoeksmosselen. Het aftoppen van een deel van het doorgroeid fonteinkruid volgens de maairegels heeft een zeer minimaal effect op de voedselvoorziening van deze watervogels, omdat voldoende waterplantenoppervlak aanwezig blijft voor de bodemfauna (RWS, 2012). Meerkoeten kunnen geen wortelknolletjes, maar wel loof van fonteinkruiden eten op grotere diepte. Dat loof is in de loop van augustus al weg, voordat het grote aantal overwinterende watervogels arriveert. In verhouding tot de waterplanten op geringere diepte is de rol als voedsel dus marginaal. Er is geen significante afname van voedsel.

De slobbeend foerageert vooral op zoöplankton, echter in het Veluwemeer ook op kranswier en smalbladige fonteinkruiden. In water met een heldere toestand is over het algemeen voldoende zoöplankton aanwezig. In troebel water overheerst het fytoplankton. Waterplanten zijn belangrijk voor het behoud van het systeem in een heldere toestand. De maairegels zijn zo opgesteld dat behoud van voldoende waterplanten gegarandeerd is. Er is dan geen afname van voedsel voor de slobbeend. Ook de lepelaar filtert het water op voedsel, maar in tegenstelling tot de slobbeend zijn dit ook grotere prooien, zoals kleine vis. Zoals aangegeven is er geen afname van vis, zodat de voedselbron van de lepelaar niet in gevaar komt. Een enkele lepelaar zou verstoord kunnen worden, maar heeft voldoende alternatief leef- en foerageergebied (RWS, 2012).

De smient, brandgans en grauwe gans gebruiken het Markermeer en IJmeer vooral als rustgebied, de smient overdag en de grauwe gans 's nachts. Deze soorten foerageren op grazige vegetaties en oogstresten, vooral in binnendijkse gebieden. De smienten in het Veluwemeer hebben smalbladige fonteinkruiden als voedsel. Er is geen sprake van afname van voedsel door het maaien van waterplanten, de smienten zijn in juli en augustus niet aanwezig in het Markermeer & IJmeer.

Gezien het voorgaande zijn negatieve effecten van de maaiwerkzaamheden in het Markermeer en IJmeer op de aangewezen niet-broedvogels uitgesloten.

#### Effecten op habitatsoorten

De rivierdonderpad is een soort die zijn leefgebied heeft op harde substraten, zoals stenenrijke oevers. De werkzaamheden voor het maaien van waterplanten vinden niet in deze habitats plaats. De maaiboten varen vanaf een haven of een plaats om boten te water te laten naar de maailocatie. Indien een boot toch vanaf een stenenrijke oever te water wordt gelaten, heeft de rivierdonderpad voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een rustiger locatie. Deze verstoring is bovendien slechts kortdurend en niet anders dan het huidige gebruik waarbij boten tijdens het recreatieseizoen dagelijks te water worden gelaten. De maaimethode volgens de handreiking van RWS blijkt verder niet schadelijk voor vis, zo blijkt uit de monitoring in de randmeren.

De kleine modderkruiper houdt zich voornamelijk op in ondiep water met een modderige bodem. Omdat er geen waterplanten gemaaid gaan worden in ondiep water direct langs de kust van het Markermeer en IJmeer, zal de kleine modderkruiper geen hinder ondervinden van de maaiwerkzaamheden.

De meervleermuis foerageert in de schemering en 's nachts op insecten boven open water en langs oevergebieden. Overdag verblijft deze soort in diverse typen gebouwen, zoals kerken, boerderijen en woonhuizen. Het maaien van waterplanten heeft geen overlap met de leefwijze van de meervleermuis. Ook is er geen invloed op de voedselbeschikbaarheid voor de meervleermuis.

Negatieve effecten van de werkzaamheden op de habitatsoorten meervleermuis en rivierdonderpad zijn daarom uitgesloten.

#### *2. Effecten op de kwaliteit van het leefgebied*



Indien het maaiwerk plaatsvindt op grond van het gestelde in de Handreiking, dan zijn er geen negatieve effecten te verwachten op vissen. Doordat in de regel in juli/augustus gemaaid wordt en de paaiperiode van vissen ruim daarvoor ligt (maart tot begin mei) heeft het maaien geen effect op het paaien van vis. Voor de functie van waterplanten als opgroeigebied voor jonge vis is tenslotte beschutting tussen de waterplanten van belang. Uit monitoring in de Veluwerandmeren is gebleken dat bij het maaien niet of nauwelijks jonge vis meekomt met het maaisel waaruit blijkt dat de jonge vis i.r.t. de maaimethode prima in staat is om te vluchten. Het maaien / toppen van jaarlijks maximaal 681 ha waterplanten in de jaren 2018 en 2019 verkleint dus weliswaar het beschutte areaal maar niet in die mate dat de jonge vis daarvan hinder ondervindt in de vorm van toegenomen predatie doordat beschutting nagenoeg ontbreekt. Er blijft meer dan voldoende aanwezig en de waterplanten worden bovendien niet tot op de bodem gemaaid (m.u.v. de gedeeltes in de ondiepe zones, waar deze beschikking op ziet, van waterdiepten tot circa 60-80 cm, dat is echter een verwaarloosbare oppervlakte).

#### *Waterplanten en waterkwaliteit*

Bij maaien op een diepte van minimaal 60 centimeter boven de waterbodem worden de planten alleen getopt en niet uit het ecosysteem verwijderd. Na het toppen kunnen de waterplanten verder groeien en zich voortplanten, zodat het volgende jaar eveneens waterplanten kunnen ontwikkelen. Het gedeelte van de waterplanten binnen de ondiepe zones waar voorliggende beschikking op ziet, dat niet op deze hoogte gemaaid kan worden, is verder marginaal in relatie tot het beschikbare areaal aan waterplanten in het systeem en het areaal dat wel op 60 cm gemaaid wordt.

Rijkswaterstaat heeft in 2009 onderzoek verricht naar de soortsamstelling van de waterplantenbedekking voor en na het maaien op 60 centimeter boven de waterbodem in de Veluwerandmeren (RWS, 2010). Uit het onderzoek is op te maken dat de gemaaide vegetatie te vergelijken is met snoeien: na het maaien is er een grotere bedekking (extern) en een grotere dichtheid (intern) dan wanneer er niet gemaaid wordt. In soortsamstelling was er weinig verschil tussen wel of niet maaien. Door het maaien op een diepte van minimaal 60 centimeter boven de waterbodem blijft de aanwezigheid van de kenmerkende soorten van de habitattypen, zoals kranswieren, in het systeem gegarandeerd.

#### **E. Cumulatieve effecten**

Bij het bepalen of de activiteit (significante) gevolgen kan hebben, moet ook rekening worden gehouden met de cumulatieve effecten. Hiervan is sprake als naast de activiteit in het Natura 2000 gebied andere projecten, handelingen en plannen plaatsvinden die in combinatie mogelijk schadelijk zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen.

De tijdelijke verstoring gedurende een korte periode op diverse locaties in het Markermeer en IJmeer is verwaarloosbaar ten opzichte van de op dat moment aanwezige recreatieve vaarbewegingen en de beroepsvaart ten tijde van de maaiactiviteiten. De maaiactiviteiten vinden bovendien vrijwel uitsluitend plaats buiten de periode wanneer de grootste aantallen watervogels in het gebied verblijven (najaar en winter).

#### **F. Slotoverwegingen**

Omdat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied is het aantonen van alternatieven, dwingende redenen van groot openbaar belang en het nemen van compenserende maatregelen niet nodig. Op basis van voorgaande is het mogelijk om voor een vergunning WnbG te verlenen voor het maaien van jaarlijks maximaal 681 hectare waterplanten in de jaren 2018 en 2019 op diverse locaties in het Markermeer en IJmeer.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

#### **G. Procedure en samenhangende besluiten**

De voorbereiding van deze vergunning heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor



mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

#### **H. Kennisgeving**

Van dit besluit zal kennis worden gegeven middels de website van de RUD Noord-Holland Noord.

#### **Meer informatie**

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de heer H. Miedema via 088-102 18 86 of [hmiedema@rudnhn.nl](mailto:hmiedema@rudnhn.nl). Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,  
namens dezen,

  
mw. drs. I.A.M.J. Sweep  
Afdelingsmanager Regulering Groen  
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)

#### **Rechtsbescherming**

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 123, 2000 MD HAARLEM. Voor meer informatie kunt u [www.noord-holland.nl](http://www.noord-holland.nl) bezoeken.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dat vereist kunt u de voorzitter van de rechtbank Noord-Holland verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen. Dit verzoek kunt u indienen bij de voorzitter van de rechtbank Noord-Holland, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Noord-Holland op (023) 8884444.

Indien u bezwaar heeft ingediend is het mogelijk gebruik te maken van een minder formele procedure: een gesprek tussen u en medewerkers die namens het college van gedeputeerde staten deelnemen. Indien uw bezwaar zich hiervoor leent, wordt contact met u opgenomen, maar u kunt hier ook zelf om verzoeken. Een gesprek tast uw rechten als bezwaarmaker niet aan.

#### **Bijlage:**

1. Kaart met locaties waar in 2018 gemaaid gaat worden in noordelijke deel Markermeer

#### **Afschrift naar:**

- Gemeente Almere
- Gemeente Gooise Meren
- Gemeente Amsterdam
- Gemeente Waterland
- Gemeente Edam-Volendam
- Gemeente Koggenland
- Gemeente Zeevang
- Provincie Flevoland, t.a.v. dhr. N. Bolt
- Rijkswaterstaat, t.a.v. dhr. R. Cuperus
- Afdeling Toezicht en Handhaving RUD NHN



#### 6.14 Recreatievaart 3: Maailocatie Durgerdam

De maailocatie ten behoeve van recreatievaart nabij Durgerdam is gelegen in Vogelrichtlijngebied (figuur 6.21).



Figuur 6.21 Recreatievaart maailocatie Durgerdam



### 6.15 Recreatievaart 4: Maailocatie Uitdam

De maailocatie ten behoeve van recreatievaart nabij Uitdam is gelegen in Vogelrichtlijngebied (figuur 6.22).





### 6.13 Recreatievaart 2: Maailocatie Muiden – Durgerdam

De maailocatie ten behoeve van recreatievaart als verbinding van Muiden naar Durgerdam is gedeeltelijk gelegen in Vogelrichtlijngebied (figuur 6.20).



Figuur 6.20 Recreatievaart maailocatie Muiden – Durgerdam



## Maailocatie Almere Poort 2018





